

A FESTIVAL *of Lessons and Carols*

KERSTNACHTDIENST
24 december 2025
Hervormde Kerk Haastrecht

Voorganger: ds Joas van der Schoot
Ouderling van dienst: Joke Molenaar-Sosef, Karen Visser
Diaken: Esther van Straaten
Lectoren: Joke de Weger, Jurjan Rietveld
Koster: Annie van Straaten

Muziek door:
Bas Koster, orgel
Anne van Laar, cello
Ingrid Rietveld, vleugel, altblokfluit
Projectcantorij o.l.v. Bas Koster

Liturgische bloemschikking: Annette Bos.

“Gloria in excelsis Deo zong een hemels engelenkoor”

Het bloemstuk is als volgt opgebouwd.

Een donkere aarde met daarboven een lichte hemel met vele sterren (gipskruid) en de ster die het teken is van een nieuwgeboren koning. Daartussen lelies (white heaven) die door hun vorm aan trompetten doen denken. En ook blokfluiten. Het geheel verwijzend naar het Engelenkoor. In een klein hoekje op de donkere aarde bloeit een witte roos. Verwijzend naar het koningskind Christus.

Voorafgaand aan de dienst zingen we gezamenlijk een aantal Kerstliederen.

Lied 478: Komt verwondert u hier mensen

1 Komt, ver - won-dert u hier, men-sen,
 ziet, hoe dat u God be - mint,
 ziet ver - vuld der zie-len wen-sen,
 ziet dit nieuw-ge - bo - ren kind!
 Ziet, die 't woord is, zon - der spre-ken,
 ziet, die vorst is, zon-der pracht,
 ziet, die 't al is, in ge-bre-ken,
 ziet, die 't licht is, in de nacht,
 ziet, die 't goed is, dat zo zoet is,
 wordt ver - sto-ten, wordt ver - acht.

2. Ziet, hoe dat men met Hem handelt,
 hoe men Hem in doeken windt,
 die met zijne godheid wandelt
 op de vleugels van de wind.
 Ziet, hoe ligt Hij hier in lijden
 zonder teken van verstand,
 die de hemel moet verblijden,
 die de kroon der wijsheid spant.
 Ziet, hoe tere is de Here,
 die 't al draagt in zijne hand.

4. O Heer Jesu, God en mense,
 die aanvaard hebt deze staat,
 geef mij wat ik door U wense,
 geef mij door uw kindsheid raad.
 Sterk mij door uw tere handen,
 maak mij door uw kleinheid groot,
 maak mij vrij door uwe banden,
 maak mij rijk door uwe nood,
 maak mij blijde door uw lijden,
 maak mij levend door uw dood!

Lied 479: Een lied weerklinkt in deze nacht, 1,2 en 4 allen, 3 cantorij

1 Een lied weer-klinkt in de - ze nacht,
ons ooit door en - ge-len ge-bracht.
Een lied weer-klinkt in de - ze nacht,
ons ooit door en - ge-len ge-bracht.
Vreug-de-vol nieuws, want hier is Hij:
de vorst van Gods barm-har - tig-heid!

2. Niet langer drukt ons droefheid
neer:

wij vinden vreugde in de Heer.

Niet langer drukt ons droefheid neer:

wij vinden vreugde in de Heer.

Hij heeft ons van de nacht bevrijd,
schept ons een dag vol zaligheid.

3. Nu wijkt de zonde voor zijn licht.

Ons leven wordt weer opgericht.

Nu wijkt de zonde voor zijn licht.

Ons leven wordt weer opgericht.

Stem, mensen, met de engelen in,
aanschouw de Zoon, dit nieuw begin!

4. Hij doet de duisternis teniet.

En engelen zingen ons dit lied.

Hij doet de duisternis teniet.

En engelen zingen ons dit lied:

glorie aan God, want vrede is
nu hartslag der geschiedenis.

The First Noel door cantorij

1.The first Noel, the angel did say
was to certain poor shepherds
in fields as they lay;
In fields where they
lay keeping their sheep,
on a cold winter`s night
that was so deep

allen

Noel, Noel, Noel, Noel
Born is the King of Israël

3.And by the light of that same star,
three wise men came
from country far;
to seek for a King
was their intent,
and so follow the star wherever it
went.

allen

Noel, Noel, Noel, Noel,
Born is the King of Israel

2.They looked up and saw a star
shining in the the east
beyond them far;
and to the earth
it gave great light
and so it continued

allen

*Noel, Noel, Noel, Noel,
Born is the King of Israel*

Lied 476: Nu zijt wellekome, 1,2 en 4 allen, 3 cantorij

1.Nu zijt wellekome, Jesu, lieve Heer,
Gij komt van alzo hoge, van alzo veer.
Nu zijt wellekome van de hoge hemel neer.
Hier al op dit aardrijk zijt Gij gezien nooit meer.
Kyrieleis.

2.Christe Kyrieleison, laat ons zingen blij,
daarmed' ook onze leisen beginnen vrij.
Jezus is geboren op de heilige kerstnacht
van een maged reine, die hoog moet zijn geacht.
Kyrieleis.

3.Herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet.
'Gaaf aan gene straten en gij zult Hem vinden klaar.
Bet'lem is de stede, daar is 't geschied voorwaar.'
Kyrieleis.

4.Wijzen uit het oosten, uit zo verre land,
zij zochten onze Here met offerand'.
Ze offerden ootmoediglijk mirr', wierook ende goud
te eren van dat kinde, dat alle ding behoudt. Kyrieleis.

Lied 483: Stille nacht, heilige nacht, 1 cantorij, 2 en 3 allen

1.Stille nacht, heilige nacht!
Davids zoon, lang verwacht,
die miljoenen eens zaligen zal,
wordt geboren in Betlehems stal,
Hij, der schepselen Heer,2x

2.Hulploos kind, heilig kind,
dat zo trouw zondaars mint,
ook voor mij hebt Ge U rijkdom ontzegd,
wordt Ge op stro en in doeken gelegd.
Leer me U danken daarvoor.2x

3.Stille nacht, heilige nacht!
Vrede en heil, wordt gebracht
aan een wereld, verloren in schuld;
Gods belofte wordt heerlijk vervuld.
Amen, Gode zij eer! 2x

Begroeting ouderling van dienst en gebed

Allen gaan staan

Once in royal Davids City

1. Once in royal David's City,
Stood a lowly cattle shed,
Where a mother laid her Baby,
In a manger for His bed.
Mary was that mother mild,
Jesus Christ her little Child.

2. He came down to earth from
Heaven,
Who is God and Lord of all,
And His shelter was a stable,
And His cradle was a stall;
With the poor, and mean, and lowly,
Lived on earth our Saviour Holy.

3. And through all His wondrous
childhood,
He would honour and obey,
Love and watch the lowly maiden
In whose gentle arms He lay.
Christian children all must be
Mild, obedient, good as He.

4. For He is our childhood's Pattern,
Day by day like us He grew,
He was little, weak and helpless,
Tears and smiles like us He knew,
And He feeleth for our sadness,
And He shareth in our gladness.

5. And our eyes at last shall see Him,
Through His Own redeeming love,
For that Child so dear and gentle
Is our Lord in heaven above;
And He leads His children on
To the place where He is gone.

6 Not in that poor lowly stable,
With the oxen standing by,
We shall see Him; but in Heaven,
Set at God's right Hand on high.
When like stars His children
crowned,
All in white, shall wait around.

Groet voorganger beantwoord met gesproken amen

*v. Onze hulp is in de naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft.
Genade en vrede, van God onze Vader en van Jezus Christus de Heer –
g. Amen*

Allen gaan zitten

Gebeden – stil gebed – Onze Vader

Lied 477: Komt allen tezamen

1. Komt allen tezamen, jubelend van vreugde:
komt nu, o komt nu naar Bethlehem!
Ziet nu de vorst der engelen hier geboren.
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

2. De hemelse engelen
riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbiedige schreden!
Komt, laten wij aanbidden...

3. Het licht van de Vader,
licht van den beginne,
zien wij omsluiert, verhuld in 't vlees:
goddelijk kind, gewonden in de doeken!
Komt, laten wij aanbidden.....

4. O kind, ons geboren,
liggend in de kribbe,
neem onze liefde in genade aan!
U, die ons liefhebt, U behoort ons harte!
Komt, laten wij aanbidden.....

5. Zingt aarde en hemel,
zingt nu engelenkoren,
zingt alle scharen rondom de troon:
Glorie aan God en vrede voor de mensen!
Komt, laten wij aanbidden.....

Schriftlezing: Genesis 3: 8-15, 17-19

Toen de mens en zijn vrouw de HEER God in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor Hem tussen de bomen. Maar de HEER God riep de mens: 'Waar ben je?' Hij antwoordde: 'Ik hoorde U in de tuin en werd bang omdat ik naakt ben; daarom verborg ik me.' 'Wie heeft je verteld dat je naakt bent? Heb je soms gegeten van de boom waarvan Ik je verboden had te eten?' De mens antwoordde: 'De vrouw die U mij hebt gegeven om mij terzijde te staan, gaf mij vruchten van de boom en toen heb ik ervan gegeten.' 'Waarom heb je dat gedaan?' vroeg de HEER God aan de vrouw. En zij antwoordde: 'De slang heeft me misleid en toen heb ik ervan gegeten.'

De HEER God zei tegen de slang:

'Vervloekt ben jij dat je dit hebt gedaan,
het vee zal je voortaan mijden,
wilde dieren wenden zich af;
op je buik zul je kruipen
en stof zul je eten,
je hele leven lang.

Tegen de mens zei Hij:

'Je hebt geluisterd naar je vrouw,
gegeten van de boom die Ik je had verboden.
Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan,
zwoegen zul je om ervan te eten,
je hele leven lang.

Dorens en distels zullen er groeien,
toch moet je van zijn gewassen leven.

Zweten zul je voor je brood,
totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen:
stof ben je, tot stof keer je terug.'

Cantorij: Adam Lay Ybouden

Adam lay ybouden,
Bounden in a bond,
Four thousand winter
Thought he not too long;

And all was for an apple,
An apple that he took,
As clerkës finden
Written in their book.

Né had one apple taken been,
The apple taken been,
Né had never Our Lady
A been Heaven's Queen.

Blessèd be the time
That apple takèn was.
Therefore we moun singen:
Deo gracias!

*Adam lag gebonden,
geketend in een boei;
vierduizend winters,
vond hij niet te lang,*

*'t was alles voor een appel,
een appel die hij nam,
zoals geleerden vinden,
geschreven in hun boek.*

*Maar was de appel niet genomen
de appel niet genomen
nooit was onze Lieve Vrouw
's Hemels Koningin geweest.*

*Gezegend het moment
dat de appel werd genomen,
daarom moeten wij zingen:
God dank!*

Schriftlezing: Jesaja 9: 1-7

Het volk dat in duisternis ronddooft
ziet een schitterend licht.
Zij die in het donker wonen
worden door een helder licht beschenen.
U hebt het volk weer groot gemaakt,
diepe vreugde gaf U het,
blijdschap als de vreugde bij de oogst,
zij jubelen als bij het verdelen van de buit.
Het juk dat op hen drukte,
de stok op hun schouder, de staf van de drijver,
U hebt ze verbrijzeld, zoals Midjan destijds.
Iedere laars die dreunend stampste
en elke mantel die doordrenkt is van bloed,

ze worden verbrand,
ze vallen ten prooi aan het vuur.
Een kind is ons geboren,
een zoon is ons gegeven;
de heerschappij rust op zijn schouders.
Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman,
Sterke God, Eeuwige vader, Vredevorst.
Groot is de heerschappij en zonder einde de vrede
voor de troon van David en voor zijn koninkrijk;
ze zijn gegrondvest op recht en gerechtigheid
en staan vast voor altijd en eeuwig.
De HEER van de hemelse machten
brengt dit in zijn vurige liefde tot stand.
De Heer heeft zijn woord op Israël afgestuurd,
het heeft Jakobs volk getroffen.

Lied 473: Er is een roos ontloken

1. Er is een roos ontloken
uit barre wintergrond,
zoals er was gesproken
door der profeten mond.
En Davids oud geslacht
is weer opnieuw gaan bloeien
in 't midden van de nacht.

2. Die roos van ons verlangen,
dat uitverkoren zaad,
is door een maagd ontvangen
uit Gods verborgen raad.
Maria was bereid,
toen Gabriël haar groette
in 't midden van de tijd.

3. Die bloem van Gods behagen
heeft, naar Jesaja sprak,
de winterkou verdragen
als alledorste tak.
O roos als bloed zo rood,
God komt zijn volk bezoeken
in 't midden van de dood.

Schriftlezing: Lucas 1: 26-35, 38

In de zesde maand zond God de engel Gabriël naar de stad Nazaret in Galilea, naar een meisje dat was uitgehuwelijkt aan een man die Jozef heette, een afstammeling van David. Ze heette Maria en ze was nog maagd. Gabriël ging haar huis binnen en zei: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer is met je.' Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden en vroeg zich af wat die begroeting te betekenen had. Maar de engel zei tegen haar: 'Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst geschonken. Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet Hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal Hem de troon van zijn vader David geven. Tot in eeuwigheid zal Hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.'

Maria vroeg aan de engel: 'Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog geen gemeenschap met een man.' De engel antwoordde: 'De heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw overdekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God.'

Maria zei: 'De Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.' Daarna liet de engel haar weer alleen.

Lied 443: De engel Gabriël komt aangesneld, 1 en 3 cantorij, 2 en 4 allen

1 De en-gel Ga-bri-el komt aan - ge - sneld,
de vleu-gels sneeuw, de o-gen vu - rig fel.
Ge-groet, zegt hij, Ma-ri - a, meis-je zo ge - woon,
hoogst uit-ver-ko-ren vrou-we.
Glo - - ri - a.

2. Jouw moederschap een zegen, weet dat wel,
jouw zoon, zo langverwacht, Emmanuel,
en alle mensen danken jou de eeuwen door;
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria.

3. Verwonderd kijkt Maria, heft haar hoofd,
en zegt: voor mij is goed wat God belooft.
Mijn ziel zingt hoog de Heer en prijst zijn grote naam:
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria.

4. Emmanuel, de redder, bracht zij voort
in Betlehem, die kerstnacht naar Gods woord
voor allen die geloven zal zij altijd zijn
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria.

Schriftlezing: Lukas 2: 1-7

In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam. Ook Jozef ging op weg om zich te laten inschrijven. Samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was, reisde hij van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde. Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf.

Zingen: Lied 487

1. Eer zij God in onze dagen,
eer zij God in deze tijd.
Mensen van het welbehagen,
roept op aarde vrede uit.
Gloria, in excelsis Deo. 2x

2. Eer zij God die onze Vader
en die onze koning is.
Eer zij God die op de aarde
naar ons toe gekomen is.
Gloria in excelsis Deo 2x

3. Lam van God, Gij hebt gedragen
alle schuld tot elke prijs,
geef in onze levensdagen
peis en vreê, kyrieleis.
Gloria in excelsis Deo. 2x

Schriftlezing: Lucas 2: 8-20

Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door de stralende luister van de Heer, zodat ze hevig schrokken. De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen dat grote vreugde betekent voor heel het volk: vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in doeken gewikkeld in een voederbak ligt.' En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden:

'Eer aan God in de hoogste hemel
en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft.'

Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voederbak lag. Toen ze het zagen, vertelden ze wat hun over het kind was gezegd. Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

Zingen: Sussex Carol, 1 cantorij, 2,3, 4 allen

1. On Christmas night all Christians sing,
To hear the news the angels bring,
News of great joy, news of great mirth,
News of our merciful King's birth.

2. Then why should men on earth be so sad,
Since our redeemer made us glad,
When from our sin he set us free,
All for to gain our liberty.

3. When sin departs before his grace,
Then life and health come in its place;
Angels and men with joy may sing,
All for to see the new-born King.

4. All out of darkness we have light,
Which made the angels sing this night:
'Glory to God and peace to men,
Now and for evermore. Amen.'

Schriftlezing: Johannes 1:1-14

In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan, zonder het Woord is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. 5Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

Er kwam iemand die door God was gezonden; hij heette Johannes. Hij kwam als getuige, om van het licht te getuigen, opdat iedereen door hem zou geloven. Hij was niet zelf het licht, maar hij was er om te getuigen van het licht: het ware licht, dat ieder mens verlicht en naar de wereld kwam. Het Woord was in de wereld, de wereld is door Hem ontstaan en toch kende de wereld Hem niet. Hij kwam naar wat van Hem was, maar wie van Hem waren hebben Hem niet ontvangen. Wie Hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft Hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God.

Het Woord is mens geworden en heeft in ons midden gewoond, vol van genade en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader.

Muziek: Arioso, Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Overdenking

Zingen: Unto us a boy is born

1. Unto us a boy is born!
The King of all creation,
Came he to a world forlorn,
The Lord of ev'ry nation.

2. Cradled in a stall was he
With sleepy cows and asses;
But the very beasts could see
That he the world surpasses.

3. Herod then with fear was filled:
"A prince," he said, "in Jewry!"
And all the little boys he killed
At Beth'hem in his fury.

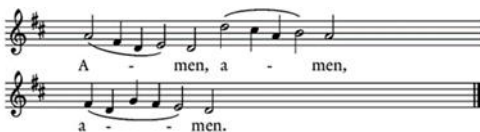
4. Now may Mary's son, who came
So long ago to love us,
Lead us all with hearts aflame
Unto the joys above us.

5. Alpha and Omega he!
Now let the organ thunder,
While the choir with peals of glee
Shall rend the air asunder.

Allen gaan staan

Slotgebed

Zegen beantwoord met gezongen Amen

Onder het zingen van het slotlied wordt het licht gedeeld

Lied 481: Hoor, de engelen zingen de eer

1. Hoor, de engelen zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!
Vrede op aarde, 't is vervuld:
God verzoent der mensen schuld.
Voeg u, volken, in het koor,
dat weerklinkt de hemel door,
zing met algemene stem
voor het kind van Betlehem!
Hoor, de engelen zingen de eer
van de nieuwgeboren Heer!

2. Hij, die heerst op 's hemels troon,
Here Christus, Vaders Zoon,
wordt geboren uit een maagd
op de tijd die God behaagt.
Zonne der gerechtigheid,
woord dat vlees geworden zijt,
tussen alle mensen in
in het menselijk gezin.
Hoor, de engelen zingen de eer
van de nieuwgeboren Heer!

3. Lof aan U die eeuwig leeft
en op aarde vrede geeft,
Gij die ons geworden zijt
taal en teken in de tijd,
al uw glorie legt Gij af
ons tot redding uit het graf,
dat wij ongerept en rein
nieuwgeboren zouden zijn.
Hoor, de engelen zingen de eer
van de nieuwgeboren Heer!

De inzameling van de gaven bij de uitgang en via de QR-code is bestemd voor de collecte van Kerk in Actie voor armoedebestrijding in Nederland.

In de maand december stond de diaconale collecte van onze kerken een aantal keren in het teken van dit doel

Steeds meer gezinnen kunnen de eindjes nauwelijks meer aan elkaar knopen.

Kinderen gaan zonder ontbijt naar school, de

Voedselbank kraakt onder de groeiende vraag en Schuldhulpmaatje krijgt dagelijks nieuwe aanvragen. Armoede in Nederland is een keiharde realiteit: volgens de laatste cijfers van het CBS leven 540.000 mensen onder de armoedegrens en 1,2 miljoen net daarboven, maar zijn erg kwetsbaar. Kerk in Actie ondersteunt initiatieven die écht helpen: van directe hulp tot structurele oplossingen.

Via het programma Binnenlands Diaconaat steunt Kerk in Actie mensen in armoede en organisaties die strijden tegen armoede. De diaconie beveelt deze collecte van harte bij u aan en dankt u hartelijke voor uw gist

*U bent van harte welkom tijdens de gezamenlijke
Kerstochtendienst in de Gereformeerde Kerk om 10.00 uur
Samenzang vanaf 9.50 uur
Voorganger: pastor Lenny Oosterom*

*De kerkenraad van de
Gereformeerde en Hervormde Kerk
wensst u gezegende Kerstdagen*